

Változatok tíz szóra

(öszvér — pepecsel — nyárfa — mos — forma — elviselhetetlen
— cipő — csörtet — fűrész — almazöld)

1

Almazöld fűrész?
Képtelenség.
Cipőben még csak elviselném,
hordanám egyik lábamon,
mert a másikon
egy enciánkék,
hosszúszerű, fűzős forma
feszülne némán, döllyfösen,
csörtetnék bennük rendesen —
se zöld, se kék, se cipő,
inkább öszvérkedő,
így, ahogy most látsz,
fakóra mosott ingben,
nyárfakupolák alatt.
A fűrészről különben sem kedvelem.
Túl gyors, túl fényes nekem.
Bár pepecselni egy zsebkéssel,
az is eléggé elviselhetetlen.

2

Egy fűrész halad a nyárfában,
egy cipő csörtet az öszvér után,
babaruhát mos egy kislányforma,
részeg okádik almazöld laborba,
senki sem pepecsel,
nem bóklászik rózsás fellegekben —
ez az igazán elviselhetetlen.

3

Jó öszvérem az átcsörtetek
a szélfúttá nyárfáson,
elhagyom éretlen almazöldemet,
kifűzöm hajóforma cipőimet,
a bogokkal elpepecselek.
Az volt az elviselhetetlen.
Állati gágogás a csönd-övezetekben.
Jó itt nekem, jó öszvérem
fűrész foga harsogja csak a réten
kisült mezőim katonadalát;
kék mosóteknő borul rám

üresen, ügyesen —
nyitva marad a szemem.

4

Csörtetésük lesz elviselhetetlen,
fűrész-foguk zúgása nyárfavályúk előtt;
ölik a halat, a hold
széles tomporukra tűz, topognak;
öszvérségük pataforma cipőket ölt,
megérkeznek, sátort vernek,
almazöld laborban némán pepecselnek:
mossák a taknyos zsebkendőket a szörnyek.

5

Barátom harminchárom éves.
Nem ért a csörtetéshez.
Almazöld cipője alkalmatlan.
Nyárfaként jár vagy öszvéralakban.
Pedig van egy kis ezüsthűrész.
Ott hordja a mellénye zsebében.
A pepecselésnek persze egyszer vége lesz.
Formát ölt a fűrész, ragyogni kezd.
Csillagok félik szikrázó vasát.
Tükrében felvonul az angyaltársaság.
Megmossa arcát, kilenc szóra tekint —
maradna bár az utolsó odakint.

6

Az elviselhetetlenséget
kupolaként toljuk fölfelé,
almazöld korunkat,
a pepecselés édenét elhagyva
fűrész, fejsze, balta jön velünk;
templomunk megépül,
cipőnk a kőpadlón csikorog,
nyomunkban ördög csörtet,
egy öszvér is megtenné,
egy akármilyen gebe;
galambszárny csap arcul,
angyal-forma árny suhan,
elmossa felhő,
elveszejtí ég —
toljuk kupolaként.

7

Cipők a tengeren,
le nem süllyednek azt hiszem.
Fűrészemet a hátamra kötöm,
nyárfaruhába öltözöm,
megindulunk a patak mentén.

Én csörtetek vagy az öszvér?
Ő visel engem vagy én viselem el,
hogy fűrészként cipel?
Múltamat a holdfény
sárgára mossa,
jövőmet a napfényben
almának látom, zöldnek,
megkerülöm a földet,
pepecselek a holddal-nappal,
írom a verset sorról sorra,
cipő a szó, lábatlan forma.

8

Öszvér úr csörtet a képen,
levelehullató nyárfák alatt.
Elhagyott homokozó az ég,
a szél lombfűrészsel dolgozik,
összemossa cipők és kalapok körvonalát,
gyerekesen pepecsel,
az évszak előregyártott formáiba fúj,
kiáltása elviselhetetlen
hujjogássá erősödik éjszaka,
fölébreszti a kerti boszorkákat.
Öszvér úr a piros almák zöldjére,
az átváltozás óta eltelt
időre gondol.

9

Kiadódik a fűrész helye,
keresztben a cipőtalp
és a nyárfacsúcs között.
Igaz, van még egy öszvérem is
meg egy almazöld, zománcos medáliám,
elpepecselhetek kedvemre velük,
mintha nem is hallanám
az elviselhetetlen üvöltéseket.
Egy sokszor elgondolt formát,
egymásbajátszó alakzatokat próbálgatok,
a csörtető vadon lepkelángjait;
így alszom el,
az álom szilárdabb partra mos.

10

Almazöld felhők futnak el,
be-benéznek a kajütablakon.
Egy mosóteknőben lakom,
s nem vagyok öszvér,
mint hírlík némely helyen,
nyárfalombokat nem eszem,
s nem adom fejemet fűrészelésre,

*se csalánosban a csörtetésre.
Hajós vagyok, mint mondtam,
címeremben négy mákvirág visong,
szívókáik rámtapadnak,
tenyerük a hátamon pepecsel,
nevetgélünk,
be-beloccsan cipőnkbe a víz.*

TÉGLÁSY IMRE

A mester

*Félig már kifaragta a szobrot, a lányt a bazaltnak
börtöne mélyéről, foga, nyelve kivéste, kirágta,
félig kész volt már, amidőn rogyanva ijedten
érzi: a már élő szeme őrzi a szikla keményét,
melle — akár kristály — átlátszik s véreres ág közt
bontja bogát és nyílik a száj keserűn s az anyagból
szól: „Minek is kellett megrontani álmom a kőben?
Mért tépsz, mért ütsz, vágsz te makacs? Mért döngeted egyre
csorba vasaddal a bércet? A nagy művész, ha a látványt
megsejtette, 'Elég nekem így' szól és kalapácsát
nem veszi kézbe, hisz őneki önként nyílt meg a rejtély.
Ámde ha inkább birkóznál még értem a hegygel,
tudd, kezeid remegése letördeli kebleim ékét,
és ereim majd félrehasadnak! Elég legyen immár!”
Félig már kifaragta, hasonlít arra, akit lát
mély, koponyás barlangban (agyában) idegbe kötözve.
Tördeli, vési a mellet, a combot. A váll, a karok, mind
vésőn át, csurogó véréből nyernek erőt, színt.
Karja ha ernyed, amannak a karja rebeg csalogatva
s hív ölelésre. Ha ránc veri arcul, amannak az arca
síma piros lesz. Egyre hanyatlik, amaz meg erőt kap.
Reszket a karja s a kézfeje már kibicsaklik, a szobrot
mestere lelke vezérli. De jaj, hogy is érte a szerszám...!
Már nem a barlang sejtfalain kelt kép mozog itt kinn,
már nem is ő, aki kőből lett hússá, elevenné.
Mellei bimbóját rianás szeli át, derekát meg
elnehezíti a szikla fölöslege, bőre lehámlik,
ajka lebiggyen, az orra leválk, a combja kifordul.
Jéghideg. Ó az a ferde ütés! De erőtlen az ember!
Mert kifogy íme erőnk s a lecsúszó, lomha ütéssel
élővé faragott másunkat a vég elorozza.*

*

*Homlokodat simogatja a lányka, de ujja dilettáns,
és ami ő voltál, ma vagy önmegutált, suta torzó.*